

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. IV.

ZAGREB, 30. LISTOPADA 1949.

BROJ 27

«Radujemo se svi u Gospođu slaveći svečan dan na čast Svih Svetih, koji se svetkovini raduju Anđeli i hvale Služba Božjega.»

Iz Ulaza sv. Miše na blagdan Svih Svetih

UČITELJ I KRALJ

Blagopokojni je Papa Pijo XI. uveo dne 11. prosinca 1925. novu svetkovinu u Crkvi. To je svetkovina Krista Kralja. Slavi se svake godine na zadnju nedjelju u mjesecu listopada. Cijeli smo mjesec slavili i častili molitvom sv. krunice bl. Dje. Mariju Kraljicu sv. Krunice. Nakon toga dolazi lijepa svetkovina Krista Kralja. Najprije Kraljica Majka, a onda Njezin Sin Krist Kralj. Pobožnost k Mariji je kao uvod u ovu veliku i važnu svetkovinu. Ona je majka i zaštitnica bijednoga čovječanstva. A Krist je njegov Kralj.

Nije samo svrha ove nove svetkovine, da se svima dozove u pamet, da je Krist njihov kralj. Nego da se svi upozore, da Krist treba da vlada cijelom svijetom. Ne samo vjernicima, nego i svima ljudima i narodima. Ne samo u privatnom životu pojedinaca, nego i u društvu. I u obiteljima. Posvuda.

U papinu je pismu, kojim uvodi ovu svetkovinu, jasno rečeno, koja je njezina svrha. Kristovo, dakako duhovno, kraljevstvo se ne proteže samo na katoličke narode. Niti samo na one koji su primili svieta Krst, i fako s pravom pripađu Crkvi Kristovoj, a onda ih zavela kruga mišljenja na nepravi put. Ono obuhvaća i sve one, koji stoje izvan kršćanske vjere. Na taj način vlasti je Kristovo uistinu podložno sveukupno čovječanstvo.

U tom smislu — govori Papa — nema razlike među pojedincima, obiteljima i narodima. Vlasti naime Kristovoj pojednako treba da su podložni pojedinci i ljudi povezani u razne zajednice. On je uistinu izvor privatnog kao što i zajedničkog dobra: «I nema ni u jednome drugom spasenja, jer nema druga imena pod nekom danoga ljudima, u kojem bismo se mogli spasiti» (Dj. 4, 12).

Krist je uistinu naš Kralj. Već je prorok Isaija gledao u budućnost i vidio Njegovu kraljevstvo, pa je napisao: «Dijete nam se rodilo. Sin nam je dan, na čijim ramenima počiva vladavina» (Isaija 9, 6). Na tom istom Ga mjestu naziva prorok: «Knezom mira».

Kad je arkanđeo Gabriel donio Mariji blaženu vijest, da će postati Majkom Božjom, tada reče o Njegovu Sinu: «I dat će Mu Gospodin Bog prijestolje Davida, oca Njegovog, i kraljevstvo će u domu Jakobovu uvijek biti, i kraljevstvu Njegovog ne će biti kraj» (Luka 1, 32).

Ovo je kraljevstvo poznavao u svijetlu milosti i Natanael. I kad je bilo pozvan za apostola, Spasitelj se priključio i rekao Mu: «Učitelju, Ti si Sin Božji, Ti si kralj Izraelski» (Iv. 1, 49).

Isus je i sam isticao pred vlašću, da je On kralj: «Onda Mu Pilat reče: Dakle si ti kralj? Isus mu odgovori: Ti govoriš (pravu): ja jesam kralj... ali kraljevstvo moje nije odavle, od ovoga svijeta» (Iv. 18, 36. —37).

Po Providnosti Božjoj i Pilat je stavio povrh glave Isusove na križu natpis u latinskom, grčkom i hebrejskom jeziku: «Isus Nazarećanin, kralj židovski». Stavio je natpis u tri pod tađanjem svijetu poznata jezika, da sav svijet znađe, da je Krist Kralj.

Isus izvršuje svoju kraljevsku vlast. Mi to svaki dan ispoivjedamo u molitvi, kad molimo «Vjeronjave apostolsko»: «On sjedi s desne strane Boga Oca svemogućega». U nebu se približilo pred Njim sva koljena. Sv. Pismo kaže: «Bog Mu dade ime, koje je nad svako drugo ime» (Fil. 2, 9). I bogoslovi kažu, da su zbog toga i zli anđeli odbačeni, jer se nisu htjeli poiaziti pred Siinom čovječjim na prijestolju Božjoj.

Isus izvršuje svoje kraljevstvo i na zlatnom prijestolju naših oltara. Tamo pred Njim prigbijava svoja koljena dobri vjernici. «I taj naš Kralj milosti tamo ima svoju rizinu. Iz nje obilno daruje svoje vjernike. A to je kraljevstvo tako silno i snažno, da ga ne mogu obuhvatiti crkveni zidovi. Ono s duhovnom silom izlazi na ulice, ceste i trgovje. I ondje prisiljuje ljude, da padaju na koljena.

No to je siljenje milo i blago. I svojom blađoću osvaja svijet. Sam Spasitelj veli o zemaljskim vladarima: «Vladari naroda njima vladaju i zovu se milostivima» (Luka 22, 25). Tako ne će da vlada Spasitelj. On hoće da bude pastir. Dobar pastir.

On vodi svoje k spasenju, sreći, u život. Zato veli sv. Petar: «Jer biste kao izgubljene ovce, ali sad se obratiste ka pastiru i biskupu duša svojih (I Petr. 2, 25).

Spasitelj je biskup duša. To znači dušobrižnik, koji vodi, tjesi i spašava. On doduše traži da se ljudi podlože Njegovu jarmu, ali On ga sam označuje slatkim i laganim: «Jer je moj jaram sladak i breme je moje lakos» (Mt. 11, 39).

On ne će kao kralj da vlada izljeznom palicom. On hoće da sve k sebi s ljubavlju privuče, kad bude uslužnat za zemlje (Iv. 12, 32). On će samo onima pokazati svoje veličanstvo kao strašno gospodstvo, koji se otmu Njemu kao blagom vladaru. Njima će snažnim glasom doviknuti i zapovjedati: «Odlazite od mene!» (Mt. 23, 41).

Njegovu kraljevstvu ne će biti kraja, jer Gospod Mu reče: «Ti si moj Sin, ja Te danas rodih. Traži od mene, dat ću Ti kao baštinu narode, zemlje i posjed do kraja zemlje» (Ps. 2, 7. 8). I doista je tako. Židova imade doduše na svijetu oko 12 milijuna. Budista 130 milijuna. Hinduista oko 210 milijuna. Muhamedanaca oko 220 milijuna. Konfucijevaca oko 235 milijuna. Onih pak, koji u Krista vjeruju, imade ipak najviše. Katolika imade 300 milijuna. 170 milijuna protestanata. 110 milijuna pravoslavaca. U svemu dakle ima kršćana oko 580 milijuna.

I mi radosno prigbijamo svoja koljena pred Kristom Kraljem. Njemu se predajemo. Njemu kličemo u sve dane sa svetom Crkvom: «Neumrlomaj i nevidljivom Kralju ječnosti nekda bude slava i čast uvijek!» On je naš Učitelj i Kralj.

SVETA MISA PRIJAVA NA SV. PRIČEST

Obredi, koji slijede nakon pretvorbe, pripravljaju i svećenika i vjernike na sv. pričest. Koji je treći bitni dio sv. Mise.

Svećenik naime ponovno prinosi Ocu nebeskom svetvatu Žrtvu t. j. Isusa Krista molitvu Ga, da primi ovu čistu žrtvu. Žrtvu svetu, žrtvu neokaljaju. Izrljekom kaže o toj Žrtvi: «Milob žrtva vječnoga i kaldež spasenja bekravnoga». Svećenik priznaje, da Bogu prikazuemo onu žrtvu, koju nam je On sam darovao. Zato moli, nekda je primi kao što je nekod primio žrtvu nedužnog Abela, žrtvu postužnog Abrahama i žrtvu mrljnljubivog kralja — svećenika Melkisedeka. Ove starozavjetne žrtve najznamenitiji su predci novozavjetne žrtve — krvave i nekrvne. Svećenik priznajući se nedostojan kao da traži nekoga, koji bi mu dostojan prinellit ovu preavetu žrtvu na uzvišeni nebeski žrtvenik. A kad ne može naći nikoga, moli ponizno samoga Spasitelja, da se navi, koji će uzbragovati prev. Tijelo i prev. Krv, napuno svakog nebeskog blađostova i miloslije.

ČESTA SV. PRIČEST

U prva crkvena vremena primali su svi vjernici, bili oni kojeg mu drago stajela, svaki dan sv. pričest. «Ustrajajali su, veli sv. Luka u Dječinu apostolskom, su nauč. apostolski i u zajednici lomljenja hleba», a na drugom mjestu: «Ustrajajali su svaki dan jednodušno zajednički u hramu, a kod svojih kuća su lomili hlebe». U stříknom privedu stoji: «Lomili su posevećeni kruh», t. j. sv. pričest. U tom smislu veli Dionizije Areopagit: «U prvom crkvi uzeli su učešća u sv. pričesti svi, koji su prisustvovali komsekraciji, t. j. sv. Misi». Papa Anaktet izdao je ovakovo odredbu: «Poslije pričesti (avećenka) treba da se svi pričeste, koji ne žele, da se drže daleko od Crkve; tako su nalmo odredili Apostoli, i tako se održava u rimskoj crkvi».

Ovaj davni običaj svrgavše sv. Pričesti vladalo je kroz više stoljeća. Tako kaže sv. Cirijak: «U ovaj krah mogli smo svaki dan, da ne bismo bili razlučeni od Tijela Kristova ml, koji se s Kristom sjedinujemo i svaki dan primamo hranu spasa». Sv. Jeronim piše Pamahuju: «Znam, da je u Rimu običaj, da vjernici uvijek primaju Tijelo Kristovo». Slično kaže i sv. Bazilije: «Svakim dan se približavati i otti dionik Tijela i Krvi Kristove, ljepo je i veoma korisno». Sv. Augustin spominje u listu na Januaria, da tog običaja u nekim krajevima Afrike pomalo nestaje, jer ćuo jedni pristupaju dnevno k stolu Gospodnjemu, drugi ne pristupaju.

Iz svega slijedi zaključak: Dnevna sv. pričest uvedena je od Apostola, budista se nastavlja, istaknuti su muževni su je hvalili, a nisko zabranjavali. Ako je taj pobožni običaj tijekom vremena nestajao, dokaz je to, da je opadala ona velika revnost, koja je ispunjala srca prvih kršćana, ona velika kršćanska revnost, koja ih je nukavala, da se potpuno odreknu svega zemaljskoga i da žive u najžeštem sjedinenju s Bogom i među sobom». Sv. Toma kaže: «U prvom vremenima Crkve, kad je vjerska revnost bila još u velikom cvatu, bilo je naredeno, da se vjernici svaki dan pričestuju. Kako je ta pobožna revnost jenjala, odredio je papa Fabijan, da se vjernici, ako ne čeće, a ono najmanje triput u godini pričeste, i to u Uskrsu, o Duhovima i o Božiću. Kasnije opet, kad su se ljudi još više otušili, naredio je papa Innocencij III, da se kršćani moraju najmanje jedamputa u godini, i to u Uskrsu, pričestiti.»

U šesnaestom stoljeću tridentnski sabor veli: «Sveti vjerski Sabor želi, da se kod svake sv. Mise vjernik nesamo duhovno, nego i uistinu pričeste», a Rimski katekizam, koji je sastavljen po nalogu istoga Sabora tridentnskoga, određuje izričito: «Zupćenika se stavlja na srce, da vjernike često sjete, da jednako, kao što smatraju poluženim, da svaki dan primaju tjelesnu hranu, ne zanemaruju po ovom svetom Sakramentu pribaviti svojoj duši svaki dan novo hrane.»

Treba li dakle, da se svi kršćani bez razlike svaki dan pričestuju? O tom piše sv. Toma: «Primanje ovog sv. Sakramenta možemo promatrati s dva gledišta. Prvo s gledišta samog Sakramenta, da on djeluje u ljudima spasonosno. Bilo bi dakle od koristi, da ga ljudi primaju svaki dan. Drugo s gledišta primatelja. Ovaj treba da ima veliku pobožnost i strahopoštovanje, da se može približiti ovom sv. Sakramentu. No kako kod mnogoga ovu manjku, ne bi mu bilo korisno, da svaki dan pristupa sv. Pričesti, nego onda, kad se za nju dostojno pripraviti.»

Kad je Spasitelj žrtvujući se na križu umara, duša je njegova sašla u pretpak, da utješi i spasi duše preminulih pravdnika. Tako i svećenik i vjernici duham silaze u čistilište. Svećenik namime prikloni glavu, sklopi ruke i nudi. Suteći molu za pokojnike. Ondje pate duše naših dragih pokojnika ginući od češće, da im pomognemo te dodu u nebesko blađenstvo. Svećenik sada iza pretvorbe moli za mrtve, kao što je prije pretvorbe molio za žive. Nikada se ne služi sveta Misa, a da se ne bi barem jedna duša spasila iz čistilišta. Po ti i ti, brate, i ti, sestro, na čas u čistilište. Tamo ćeš sigurno naći one, koje dobio poznat, a kojima duguješ toliko zahvalnosti. Mi, koji smo živi i imadeimo u svojoj vlasti prev. Žrtvu «beskrajnog spasenja», mi im možemo pomoći. Pomislimo zajedno i na svoju vlastitu smrt, koji se posve sigurna, i koja nam se približuje silnom brzina! Molimo za svećenikom, «da bi mogli poći s ovoga svijeta sa znamenjem vjere, i da otiđu nemu u Kristu.»

